

Editorial

Francesc Xavier Hernández Cardona

Co-director d'Ebre 38

AMPLIANT HORIZONS

En els darrers anys la recerca sobre la Guerra Civil espanyola (GCE) s'ha ampliat i diversificat en clau endògena. La feina dels historiadors, recuperant tota mena de contextos, des dels micro-marcs focalitzats a les visions de conjunt, s'enriqueix amb la incidència en les més variades temàtiques culturals o de vida quotidiana. D'altra banda la recerca arqueològica aporta noves visions sobre la percepció del passat alhora que la didàctica i la museografia didàctica fan passos gegantins per posar a l'abast de la gent els sabers i coneixements generats per la investigació de base. Tanmateix aquest panorama de creixement endògen, sense dubte, també s'enriqueix amb noves propostes metodològiques exògenes. En els propers anys les nostres pràctiques de recerca i socialització, respecte a la GCE, evolucionaran en la mesura que puguin rebre influències per part de teories i pràctiques generades des d'altres ciències i enginyeries, i especialment des de l'entorn informàtic. La dimensió informàtica, la matematització de la història, la simulació a partir de computació o supercomputació que fins ara era, en el millor dels casos, un complement exòtic de la recerca, passaran a ocupar, cada vegada més, centralitat metodològica. Per dir-ho d'altra manera, el procés d'interacció que ja fa temps que es dona entre biologia i informàtica, acabarà també assolint normalitat en l'entorn dels estudis del passat.

En la didàctica de la història de la GCE les dinàmiques de perifèria-centre ja s'estan donant l'avançada. La socialització del coneixement es desenvolupa, cada vegada més, a partir de jocs i projectes de simulació, del plantejament de ucronies, de propostes d'arqueologia experimental; de la resolució de problemes a partir de processos de matematització, de la empatia inherent a la recreació històrica, de la iconografia estàtica o cinètica que possibiliten els nous recursos 3D i d'iconografia digital; de la fotogrametria, de la impressió 3D d'útilatge i maquetes, de la utilització de cartografia digital, GPS, GIS i bases de dades, de la realitat augmentada i la realitat virtual. Aquests repertoris, que són plenament congruents amb la renovació historiogràfica, ens ajuden en el viatge trans-temporal i en la interpretació de la historicitat del present. D'altra banda aquestes opcions formen part de l'arsenal de recursos que cada vegada més utilitzaran els historiadors i arqueòlegs en clau metodològica de renovació. No sabem si, al capdavall, la renovació de la didàctica de la història precedirà la renovació de la història, el que sí que està clar és que qualsevol progrés d'una i altra dimensió exigeix superar la bretxa digital que afecta, en general, al conjunt de les Humanitats i de manera molt particular a la Història Contemporània

En el número que teniu a les mans, i essent lleials a la nostra tradició, presentem articles d'història sobre temàtiques molt diverses, que van des de les cançons dels soldats, als nomenclàtors de carrers. Altrament la diversitat novedosa també està ben present en l'apartat de patrimoni, didàctica i recreació amb experiències i reflexions sobre el paper de l'arqueologia pública, les representacions iconogràfiques de la GCE o les opcions de futur de la didàctica a l'entorn del conflicte. Moltes gràcies a tots els autors i col·laboradors.

Esperem que el número respongui a les vostres expectatives i us animem a que en els propers mesos ens feu arribar les vostres propostes.